

TỦ SÁCH BẠN NGHE ĐÀI

ĐÀI TNND
HỒ CHÍ MINH

Chuyên đề

KHUYẾN NÔNG

NHÀ XUẤT BẢN NÔNG NGHIỆP

Nguyễn Thành Vinh

Tủ sách
BẠN NGHE ĐÀI

Hợp tác giữa
Chi nhánh NXB Nông nghiệp, Cty NOVARTIS và
Chương trình nông thôn ĐTNND TP.HCM

Chuyên đề:

KHUYẾN NÔNG

NHÀ XUẤT BẢN NÔNG NGHIỆP
TP. Hồ Chí Minh - 2000

NỘI DUNG

Trang

<i>Khoa học Nông nghiệp</i>	3
- Kỹ thuật trồng cà chua mùa mưa	3
- Quy trình kỹ thuật trồng dưa leo theo hướng sản xuất rau sạch	6
- Biện pháp phòng trừ sâu ăn tạp trên đậu phộng	10
- Bệnh đốm lá đậu phộng và phòng trừ tổng hợp	14
- Sâu vẩy bùa hại rau màu và giải pháp	18
<i>Hỏi - Đáp</i>	22
<i>Kinh nghiệm nhà nông</i>	31
- Kinh nghiệm sản xuất nông nghiệp trên đất bung bị nhiễm phèn	31
- Kinh nghiệm nuôi cá vùng sinh thái nhiễm phèn	32
<i>Giới thiệu sản phẩm</i>	34
Kỹ thuật sử dụng thuốc Gesapax 500 DD trừ cỏ dại ở ruộng mía	

KỸ THUẬT TRỒNG CÀ CHUA MÙA MƯA

Trong những chuyên đề trước đây, chúng tôi đã trình bày qui trình kỹ thuật trồng, chăm sóc cũng như phòng trừ sâu bệnh cho cây cà chua. Tuy nhiên, do yêu cầu của nhiều bạn đọc và bà con trồng cà chua, đặc biệt là trồng cà chua vụ mưa, nên chúng tôi tóm tắt lại một số điểm chính về kỹ thuật trồng cà chua trong mùa mưa như sau:

I. GIỐNG VÀ THỜI VỤ :

Dùng giống RaMina có thể trồng được nhiều vụ suốt mùa mưa nhờ khả năng chịu mưa giỏi, đậu quả nhiều, kể cả thời gian mưa lớn liên tục. Đặc điểm : cây cao 0,8 - 1m, quả cứng, nặng 40 - 50g, màu đỏ tươi, không nứt. Rất ít bị bệnh héo rũ, năng suất 18 - 20 tấn/ha.

II. GIEO CÂY CON :

Làm đất nhỏ lên líp cao 15 - 20cm, bón lót bằng cách trộn đều vào lớp đất mặt 0,5kg phân chuồng hoai mục + 20 - 30g NPK/ 1m². Gieo thưa, chừng 3g hạt/ m², phủ kín hạt bằng hỗn hợp đất + tro trấu. Rắc Basudin chừng 10g/ 1m² để phòng kiến và một số côn trùng khác. Phủ rơm hoặc cỏ khô cắt khúc (20 cm) kín mặt luống. Tưới đủ ẩm, che lưới nylon, 7 - 10 ngày sau thì gỡ lưới. Phun thuốc phòng bệnh 5 - 7 ngày/ lần (Ridomil MZ, Thio-M, Ceresan M...), 22 - 25 ngày sau gieo bứng cây đem cấy. Trước ngày cấy phun 1 lần thuốc sâu + bệnh (có thể dùng Ofunack + Ridomil).

III. LÀM ĐẤT - CÂY :

* Dọn sạch ruộng, nếu cỏ tốt thì cắt ngắn bớt, phun thuốc cỏ Roundup. Khoảng 10 ngày sau thì làm đất. Cước xới và dọn sạch từng băng đất rộng 50cm, xén lên thành gờ đất ở giữa băng, cao chừng 10cm. Móc lỗ trên gờ đất này bón lót ít phân để trồng, cây cách cây 40 - 45cm, hàng cách hàng 1m.

* Lót mỗi lỗ chừng 100g phân chuồng đã xử lý thuốc sâu bệnh (trộn 500g Basudin + 50g Ridomil với 100kg phân chuồng hoai mục dùng cho 1.000 cây cà).

IV. BÓN PHÂN, PHỦ LUỐNG :

1. Bón phân :

5 - 6 ngày sau khi trồng, hòa loãng phân DAP tươi cho cây mau bén chân, 20g (1 muỗng canh/ 1 thùng 15 lít nước).

Thúc 1. (Vun nhỏ) 7 - 10 ngày sau trồng : Bón 30 - 40kg Urê/ ha, rắc quanh gốc cách cây 10cm, xới đất, vun nhẹ.

Thúc 2. (Vun lớn) 20 ngày sau trồng : Bón và vun 2 mép luôn 1 lúc. Lượng phân có thể tham khảo mức bón sau :

* Phân chuồng 25 - 30 tấn; Urê 200kg; Lân 350kg; Kali 150kg; DAP 200kg; Bánh dầu 1000kg.

Về sau, vào các thời điểm 50 và 70 ngày sau trồng bón thêm bằng cách chọc lỗ giữa 2 cây (sâu khoảng 15cm), bón 6 - 7g NPK/ lỗ hoặc ngâm bánh dầu (dừa, gòn, cao su) tươi vào lỗ. Có thể kết hợp phun thêm phân bón lá CSF 10 - 15 ngày/ lần.

2. Phủ luống :

Nilon khổ 0,9m rọc đôi phủ 2 mảnh 2 bên lợp ngay

sau khi bón thúc và vun luống lần thứ 2. Sau khi thu hoạch được 15 ngày thì gỡ nilon để dùng cho vụ sau.

V. CẮM CHÀ, TỈA CÀNH :

4 - 5 ngày sau phủ luống thì cắm chà. Dùng chà mới, chắc, dài 0,9 - 1m cắm 2 hàng đứng theo kiểu nanh sấu, mỗi hàng cách tâm luống 10cm, cây nọ cách cây kia 1,0 - 1,2m. Dùng dây nilon đen căng 4 hàng dọc theo luống để đỡ cho cà khỏi đổ. Cách làm : Căng 3 hàng dây trên hàng chà bên phải theo thứ tự cách mặt đất 30, 50 và 70cm. Hàng chà bên trái chỉ căng 1 hàng dây cách mặt đất 60cm. Dùng dây nilon đen cột thân chính và các cành cà lớn vào các hàng dây này hoặc cây chà. Tỉa bỏ tất cả những nhánh cà ở dưới chùm hoa đầu tiên.

VI. PHÒNG TRỪ SÂU BỆNH :

1. **Sâu thường gặp** : vẽ bùa (*Agromyza*), sâu đục quả (*Heliothis armigera*), sâu keo (sâu ăn tạp) (*Spodoptera littura*), bọ trĩ (rầy lửa). Các loại sâu đục quả, ăn lá có thể dùng *Sherpa*, *Sumi alpha*, *Polytrin*, *Regent*, *Pegasus*, *Ofunak*, *Atabron*, *BT*, *Xentari*. Sâu vẽ bùa dùng *Ofunak*, *Cyper*. Rầy lửa dùng *Confidor*...

2. **Bệnh thường gặp** : đốm nâu (*Clasdosporium Ful*), virus, héo rũ (*Pseudomonas*), lở cổ rễ cây con...

Phun phòng bệnh thường xuyên 7 - 8 ngày/ lần (Chú ý ngay từ lúc cây con) với các thuốc như *Benlat C*, *Viben C*, *Ridomil MZ*, *Thio-M*, *Ceresan M*, *Kasumin*, *Phytoxin*...

Phun thuốc khi sâu bệnh chớm xuất hiện. Nồng độ pha theo hướng dẫn ghi trên bao bì.

KS. NGÔ QUANG VINH

QUY TRÌNH KỸ THUẬT TRỒNG DƯA LEO THEO HƯỚNG SẢN XUẤT RAU SẠCH

Dưa leo có nguồn gốc từ miền Tây Bắc Ấn Độ. Ở nước ta, tuy niên đại chưa xác định nhưng chắc chắn cũng đã có từ rất lâu đời.

Dưa leo còn gọi là dưa chuột, là loại quả có thể dùng ăn tươi nhưng cũng có thể dùng thay rau rất có giá trị trong lúc giáp vụ, đặc biệt loại dưa chuột quả nhỏ (cornichon) dùng làm nguyên liệu cho đồ hộp được nhiều người ưa thích.

Dưa chuột là loại dưa cho quả nhanh. Từ trồng đến khi thu hoạch chỉ 50 - 60 ngày, quả thu non nên ít hại cây, cây có khả năng cho thêm nhiều quả. Cây lại có khả năng cho hoa cái liên tục từ gốc lên tới ngọn. Cây ít phân cành, nhất là đối với các giống quả nhỏ nên mật độ trồng nhiều cho năng suất cao.

I. ĐẶC TÍNH SINH TRƯỞNG VÀ RA HOA KẾT QUẢ :

Dưa chịu được khô hạn, rễ ăn sâu 50cm và ăn ngang 70cm. Khả năng hấp thu nước và dinh dưỡng cao. Thân vươn dài tới 7m, có khoảng 40 - 60 đốt lá trên 1 thân, hoa mọc trên nách lá thường là một hoa cái hay một hoa đực hoặc vừa có hoa cái vừa có hoa đực/ 1 nách. Giống quả nhỏ trên thân chính có khả năng cho hoa cái liên tục mà ít phân nhánh, trái lại ở giống quả to trên thân chính cho hoa cái ít hơn và phân cành nhiều hơn, và hoa cái tập trung trên nhánh nhiều.

Màu sắc quả và gai tùy thuộc giống. Cây dưa chuột có một đặc tính là những hoa cái không được thụ phấn vẫn lớn nhưng chậm và dè.

Yêu cầu ngoại cảnh :

- Bốc một nắm đất vào tay, ta thấy mát tay và hơi ướt, khi bỏ ra nắm đất không rời bở ra.

- Nhiệt độ và ẩm độ : Thích hợp ở 20 - 25°C, và ẩm độ đất 80% (tức là khi nắm). Ở nhiệt độ cao lại mưa cây hay bị bệnh rụng hoa rụng quả, quả chóng bị chuyển vàng, chóng già, cây mau tàn, năng suất kém.

- Ánh sáng : Dưa chuột ưa ánh sáng ngày ngắn, vì vậy mà ở nước ta ít thấy dưa vào mùa Hè.

- Đất và dinh dưỡng : Dưa chuột không ưa liên canh mà phải luân canh triệt để, đất đã trồng dưa vụ trước không nên trồng lại ở vụ sau. Không những tránh trồng Dưa chuột liên tiếp mà còn phải tránh trồng trước nó những cây họ Bầu Bí.

Đất thích hợp là đất thịt nhẹ, cát pha tầng canh tác sâu, độ phèn cao.

II. KỸ THUẬT TRỒNG :

1. Thời vụ : Vụ Đông Xuân cho năng suất rất cao, tuy vậy do ảnh hưởng của thời tiết bà con chú ý các biện pháp làm đất để tránh ngập úng cho cây.

2. Làm đất, bón phân :

Nên phơi ải 1 - 2 tuần lễ, làm đất tơi nhỏ, cuốc lỗ thành từng hàng, hàng cách hàng 60cm, lỗ cách lỗ 30 - 40cm, mật độ khoảng 55.000 cây/ hecta.

Hột giống phơi nắng nhẹ rồi ngâm nước nóng 40°C trong vài giờ. Khi hột nứt nanh mới đem gieo.

Các giống dưa leo hiện nay cho năng suất cao như giống SG 3.1, giống Trang Nông 20, 30 v.v... (Giống Trang Nông 30, thời gian sinh trưởng ngắn 70 - 80 ngày, năng suất rất cao (> 20 tấn/ ha), nhưng nhược điểm vỏ trái có màu xanh trắng).

3. Về phân bón cho 1 ha :

- Phân hữu cơ   20 tấn
- Urê   150 kg
- Super lân   200 kg
- KCl   200 kg (Phân muối ốt)

a. Cách bón :

- Lần 1 (trước trồng) :
Toàn bộ phân hữu cơ + 200kg Super lân + 30kg Urê + 50kg Phân muối ốt.
- Lần 2 (khi cây có 5 lá) :
40kg Urê + 50kg KCl.
- Lần 3 (sau khi thu trái lần đầu) :
40kg Urê + 50kg KCl.
- Lần 4 (sau lần 3 khoảng 15 ngày) :
40kg Urê + 50kg KCl.

b. Chăm sóc : (tùy giống)

- *Bấm đọt* : Giống trái nhỏ thường cho trái trên thân chính thì không bấm đọt trên thân chính, mà chỉ bấm đọt ở nhánh khi nhánh dài 40cm.

Giống trái lớn cho trái ở nhánh thì bấm đọt ở thân chính khi thân dài 50cm, và để lại 3, 4 nhánh khỏe. Khi nhánh lên đỉnh giàn, bấm lại lần 2.

- *Tưới nước* : Nếu trời không mưa đưa nước vào dây rãnh, ngâm 3 - 4 giờ rồi tháo hết, 3 - 4 ngày sau khi rãnh khô ta làm giàn cho dây leo. Cắm giàn hình chữ X, dùng dây mềm treo ngọn dưa lên giàn làm thường xuyên cho đến khi cây ngừng sinh trưởng.

Cung cấp nước đầy đủ, khi thiếu nước, dưa sẽ bị đắng.

- *Về phòng trừ sâu bệnh* : Dùng các chế phẩm sinh học hay thả thiên địch để diệt côn trùng gây hại.

Nếu bị nặng, dùng các loại thuốc hóa học thực hiện theo loại thuốc và cách dùng của quy trình sản xuất rau an toàn, bảo đảm thời gian cách ly.

- *Thu hoạch* : Sau khi đậu trái 7 - 10 ngày là thu hoạch. Thu buổi sáng, để chiều tưới. Thu khi vỏ có lớp phấn mịn màu trắng.

KS. NGUYỄN THỊ HUỆ